

PRESSRELEASE 2007-01-10

Ny undersökning bekräftar behovet av globalt förbud för kvicksilver

Bryssel, 10 januari 2007. Mer än en av sex kvinnor i den studie som genomförts i 21 länder har högre halter av kvicksilver i sina kroppar än allmänt accepterade gränsvärden, enligt en rapporten som idag offentliggjordes av kampanjen "Förbli frisk – stoppa kvicksilver" ("Stay Healthy, Stop Mercury") (1).

Trots att studien omfattade endast ca 250 kvinnor så bekräftar resultaten de siffror som publicerades i EUs rapport från 2005 (2). Fynden är oroande då flera vetenskapliga rapporter visat att barn som blir utsatta för låga doser av kvicksilver under fosterstadiet kan få hjärnskador.

Den holländske barnläkare Gavin ten Tusscher (3) sade vid lanseringen i Bryssel att dagens halter av kvicksilver i miljön anses utgöra en fara för kommande generationer. "Kvicksilver har länge varit känt för att kunna orsaka förgiftning hos barn med försämrade kognitiva funktioner och minskad intelligens som följd. Vad vi nu ser är att även mycket låga doser kan skada den växande hjärnan hos foster och barn. Detta sker på halter långt under dem som visats orsaka akut förgiftning eller påverka hälsan hos vuxna."

Kampanjen "Förbli frisk – stoppa kvicksilver" har som mål att öka medvetenheten om att en "child brain drain", en utarmning av barnens hjärnor, på grund av kvicksilverföroreningar nu äger rum i Europa och runt om i världen. De två grupperna som samordnar kampanjen – HEAL (Health & Environment Alliance) och HCWH (Health Care Without Harm) – utmanar EU att ta ledningen i arbetet med att kontrollera kvicksilverföroreningarna och utfärda ett globalt förbud för kvicksilver. Det är den enda lösningen, att eliminera all användning av kvicksilver överallt, att samla ihop och lagra befintligt kvicksilver på ett säkert sätt och att städa upp kvicksilverförorenade områden.

Europeiska Unionen har redan vidtagit ett antal steg för att minska användning av kvicksilver i bruksvaror. Karolina Ruzickova, Health Care Without Harm Europe, framförde vid mötet i Bryssel att det nu är dags för de europeiska institutionerna att gå vidare med att fasa ut kvicksilver i produkter, speciellt i sjukvårdsutrustning. "Vi vill se att de Europeiska institutionerna antar ett förbud mot kvicksilver i mätapparatur, inklusive sådana som används inom sjukvården, t.ex. blodtrycksmätare. Undantag

ska beviljas endast då det bevisligen saknas tillförlitliga alternativ för kliniskt bruk”, sade hon. (4)

Skadlig exponering för kvicksilver sker huvudsakligen via konsumtion av vissa fisksorter. European Food Safety Authority (EFSA) har fastställt riktlinjer för fiskkonsumtion för särskilt sårbara grupper, men riktlinjerna är svaga och inte allmänt kända.

Génon Jensen, Health & Environment Network, betonar att ett globalt förbud inte räcker. Det är också nödvändigt att informera kvinnor om hur de ska skydda sig själva och sina barn. ”Även om vi stoppar allt avfall, alla utsläpp och all produktion av kvicksilver idag så kommer vår mat att vara förorenad många år framåt. Kvinnor måste få information nu”, säger hon.

Kampanjen rekommenderar inte att gravida kvinnor och andra ska sluta äta fisk och skaldjur som är rika på näringsämnen. ”Vi säger helt enkelt att det är bättre att äta små fiskar som är långt ner i näringskedjan och därför mindre förorenade”, sammanfattar Génon Jensen.

Kampanjen kräver också att resultaten från den provtagningverksamhet som EU planerar att starta under året omedelbart används i informationskampanjer till allmänheten om hur man kan skydda sig mot att utsättas för kvicksilver.

Båda organisationerna hoppas att kampanjen medför kunskap hos ledare och industri världen över om kvicksilvrets tysta men ökande påverkan på våra barn, och nödvändigheten av att handla idag. HEAL och HCWH kommer att argumentera för en kraftsamling att minska kvicksilverföroreningar som en del av kampanjen ”Zero Mercury” (”Noll kvicksilver”) vid UNEP-mötet i Nairobi i februari (5).

Noter

1. ”Halting the child brain drain: Why we need to tackle global mercury contamination”. Rapporten finns tillgänglig på www.env-health.org
2. ”The European Commission’s Extended Impact Assessment” finns tillgänglig på EUs sida för kvicksilverstrategi, DG Environment <http://ec.europa.eu/environment/chemicals/mercury/index.htm>. Se sidan 12 för siffror om kvicksilverexponering i europeiska samhällen.
3. Gavin ten Tusscher, leg.läk, Ph.D, pediatriker. Institutionen för pediatrik och neonatologi, Westfries Gasthuis, Hoorn, Nederländerna.
4. I Sverige är kvicksilverapparatur (t.ex. termometrar och blodtrycksmätare) sedan länge borttagen inom sjukvården. Sedan 1993 är det förbjudet att importera, tillverka eller sälja mätinstrument med kvicksilver.
5. Rådsmötet med FNs miljöprogram (UNEP) och forum för globala miljöministrar (GMEF) äger rum i Nairobi 5- 9 februari 2007. Se ”Zero Mercury” www.zeromercury.org och <http://www.unep.org/gc/gc24/>. Detta möte erbjuder ett utmärkt tillfälle för EU-förhandlare att visa ledarskap och kräva ett globalt förbud för kvicksilver.

För mer information kontakta:

Karolina Ruzickova, Health Care Without Harm Europe, Tel/Fax +420 222 78 28 08, Mobile: +420 731 321 737 Email: karolina.ruzickova@hcwh.org Website: www.noharm.org/europe

Genon K. Jensen, Executive Director, Health & Environment Alliance, 28 Boulevard Charlemagne, B-1000 Brussels. Tel: +32 2 234 3641 (direct) Mobile: + 32 495 808732 Fax : +32 2 234 3649 E-mail: genon@env-health.org Website: www.env-health.org

Diana Smith, Communications, Health and Environment Alliance, Tel: +33 1 55 25 25 84, Mobile: +33 6 33 04 2943 E-mail: Diana@gsmith.com.fr Website: www.env-health.org

Ingrid Eckerman, Läkare för Miljön. Tel 070-55 73 193. E-adress: ingrid@eckerman.nu. Hemsida www.dnsy.se/lfm.

Kampanjen "Förbli frisk – stoppa kvicksilver" förs gemensamt av HEAL (Health and Environment Alliance) och HCWH (Health Care Without Harm Europe) i syfte att mobilisera hälsovårdssamhället för ett globalt förbud för kvicksilver. Aktiviteterna fokuseras på att öka medvetenheten om hälsorisker speciellt för barn och gravida kvinnor och att arbeta tillsammans med kvinnor och sjukvårdspersonal om hur de kan skydda sig och miljön från kvicksilverexponering.

HEAL (Health & Environment Alliance) är en internationell frivilligorganisation med målet att förbättra folkhälsan genom en politik som främjar en renare och säkrare miljö. Vårt arbete grundar sig på kunskap från den miljömedicinska revolutionen när det stod klart vilken påverkan miljöförstöringen har på människors hälsa i en allt vidare krets av sjukdomar och ohälsotillstånd. Vi representerar ett nätverk med fler än 50 medborgar-, patient-, kvinno-, vårdyrkes- och miljöorganisationer över hela Europa med det gemensamma målet att föra upp frågan hälsa – miljö på agendan. Vår vision är "en frisk planet för friska människor". Se www.env-health.org.

HCWH (Health Care Without Harm, "Sjukvård som inte skadar") är en internationell sammanslutning av mer än 450 grupper i 55 länder. Eftersom människans hälsa är intimt förknippad med miljöns hälsa, och en huvudprincip inom sjukvården är "viktigast av allt – att inte skada", så anser vi att hälso- och sjukvården ska undvika att sprida miljöföroreningar så långt det någonsin är möjligt. Vi arbetar tillsammans för att omforma sjukvården så att den, utan att kompromissa med vårdkvalitet eller patientsäkerhet, är ekologiskt uthållig och inte längre utgör en källa till skada för människor och miljö. Bland våra medlemmar finns sjukhus och sjukvårdsorganisationer, vårdyrken, frivilligorganisationer, patientgrupper, fackföreningar, hälsorörelser och miljöorganisationer. Se www.noharm.org.